

KANSANHUOLTOMINISTERIÖ

Helsingissä,

15 p:nä kesäkuuta 1942.

Kiertokirje N:o 181.

Piiritoimistoille, kansanhuoltolautakunnille ja palautetun alueen kansanhuoltotoimistoille.

Polttopuiden ylimmistä myyntihinnoista 26. 2. 1942 annetun valtioneuvoston päätöksen mukaan on kansanhuoltolautakunnan tehtävä kunnan aluetta varten polttopuiden myyntihintaehdotus ja lähetettävä se kansanhuoltoministeriön vahvistettavaksi. Tähän mennessä on useimmille kansanhuoltolautakunnille vahvistettu myyntihinnasto. Kun nämä tullaan julkaisemaan yhtenäisenä luettelona, on niiden kansanhuoltolautakuntien, jotka eivät ole tehneet hinnastoehdotustaan sekä palautetun alueen kaupunkien hoitokuntien ja kuntien kansanhuoltotoimistojen tehtävä sanottu ehdotuksensa ensi tilassa ja lähetettävä se kansanhuoltoministeriön tarkastettavaksi ja hyväksyttäväksi.

Samassa yhteydessä voivat kansanhuoltolautakunnat, joiden hinnastossa on ehkä tehtävä korjauksia, esittää korjausehdotuksensa. Mm. saattaa vahvistetun hinnaston takasivulla olevassa koivuhalkojen pohjahintaluettelossa olla paikkakunnalla outoja paikan nimiä, siitä huolimatta, että käytetyt nimitykset perustuvat Suomen kartastoon (1 : 400 000). Kuljetusmatkoissa saattaa myös olla virheellisiä kilometrimääriä, joskin on yleensä huomattava, että sanottu luettelo sisältää nimenomaan vain esimerkkejä koivuhalkojen yleisistä pohjahinnoista kuljetustien varressa. Jos halkovarasto on tien varressa sellaisen matkan päässä, mil-laista ei ilmene luettelosta, on tämän halko-

varaston pohjahinta määrättävä kulloinkin kysymykseen tulevaa kuljetusmatkaa vastaavasti luettelon esimerkkien ja kuljetuskustannusasteikon mukaisesti.

Myyntihinnasto on valtioneuvoston päätöksen mukaan laadittava siten, että sen nojalla voidaan, poimimalla siitä kulloinkin kysymykseen tulevat hinta- ja lisäkorvauserät ja laskemalla ne yhteen, määrätä polttopuiden myyntihinta m³:ltä.

Myyntihinnastot on tehtävä jäljempänä olevien lomakemallien mukaisesti.

Eri halkolaatujen hinnan erot m³ kohden on määrätty päätöksen 1 §:ssä. Muiden polttoaineiden hinnat on arvioitava koivuhalkojen hintoja alemmaksi seuraavasti: laadun mukaan sahanrimat 40—25 %, tasauspätkät 40—20 %, pyöreät koivunkoksat 35—15 %, havupuunkoksat 50—35 %.

Myyntihinnastossa luetellaan rautatie-liikennepaikkoina vain kunnan alueella sijaitsevat rautatien kuormauspaikat, ryhmitettyinä saman perushinnan mukaisesti. Jos kuljetuksia voi tapahtua kunnan alueen ulkopuolella oleville rautatien kuormauspaikoille, otetaan ne huomioon liitteeseen tai hinnaston toiselle sivulle tehdyssä luettelossa, jonka otsikkona on: Esimerkkejä koivuhalkojen pohjahinnoista kuljetustien varressa.

Koivuhalkojen pohjahinta kuljetustien varressa määräytyy valtioneuvoston päätöksessä 26. 2. 1942, 23. 4. ja 14. 5. 1942

lueteltujen *perushintojen* (ei muiden hintojen) mukaan, ottamalla huomioon kulloinkin kysymykseen tulevat kuljetuskustannuserät, jotka vähennetään asianomaisesta perushinnasta. Niinpä tulee rautatievaunuun kuormauskustannus aina laskettavaksi kaikissa sellaisissa tapauksissa, missä voidaan ajatella polttopuitten kuljetusta rautateitse edelleen suuriin perushintakeskuksiin (esim. Helsinkiin Hämeenlinnan, Heinolan, Lappeenrannan kautta), vaikka suurikin osa polttopuista voi pysähtyä näihin kauttakulupaikkoihin. Sensijaan myyntihinnaston kuljetuskustannusasteikkoon sisältyvää rautatievaunuun kuormauskustannusta ei lasketa sellaisissa tapauksissa, joissa halot kuljetetaan laivauspaikkaan tai maitse ehdottomaan kulutuspaikkaan, (esim. Kotka, Helsinki, Turku, Pori, Vaasa), joiden kautta edelleen kuljetus olisi tavallaan edes-

takaisin kuljetusta ja sellaisena ehdottomasti vältettävä. Kuljetuksissa kysymykseen tulevat vakinaiset erikoiskustannukset (kylätie-, lossi-, kanavamaksut jne.) on myös vähennettävä muiden kuljetuskustannusten mukana asianomaisen määräpaikan perushinnasta ja laivauspaikkaan kuljettaessa laivauspaikan pohjahinnasta.

Perushinnasta on siis vähennettävä, milloin rautateitse edelleen kuljetus on mahdollista, vähintään myyntihinnastokaavakkeen etusivulla olevan kuljetuskustannusasteikon mukaiset kustannusmäärät. Jos kuljetus tapahtuu rautatien varteen (linjalastaus) on näihin kustannusmääriin lisättävä 5 markkaa.

Esimerkki koivuhalkojen pohjahintojen määrittämisestä: (Kirjoitetaan liitteeseen tai myyntihinnaston takasivulle).

Kaitjärven kunta.

Esimerkkejä koivuhalkojen pohjahintoista kuljetustien varrella

Tien varressa 5 km asti Mutkan as	154—27: — = 127: —
Hiekkarannan tienristeys 5 km Ariman as	153—27: — = 126: —
Raition kylä 9 „ „ „	31: — = 122: —
Kukkulan tienristeys 12 „ „ „	33: 50 = 119: 50
Mäenpää Koivuniemen kohta 16 „ „ „	37: — = 116: —
Niittyahon kylä 13 „ Mutkan „	154—34: 50 = 119: 50
Valkiajärvi 15 „ „ „	36: — = 118: —
Laivauspaikoissa vesistön varsilla	120: —
Asema-asutukset ja kirkonkylä, paikalliskulutuksen pohjahinta	150: —
Rantakylät, paikalliskulutuksen pohjahinta	120: —

Tien varressa olevien halkovarastojen pohjahinta on määrättävä kulloinkin kysymyksessä olevaa kuljetusmatkaa vastaavasti ylläolevien esimerkkien ja edellisellä sivulla olevan kuljetuskustannusasteikon mukaisesti.

Tuoreiden halkojen hinta on 5 mk halvempi.

Alin polttopuiden pohjahinta siinä pai-

kassa kuljetustien varressa, johon polttopuut voitaisiin vähäisimmin kustannuksin ajaa metsästä on yhteenlaskettu hakkuu- ja työnjohtokustannusten sekä hevosajo-, tie- ja työnjohtokustannusten määrä, johon kantorahan osuutta lisätään 20 %. Tämän hinnan lisäksi alkoon veloittetako mitään muuta korvausta kuin kotiinajopalkkio siinä tapauksessa, että puut myydään paikalli-

seen kulutukseen kotiin ajettuina. Tämä 7:n §:n määräys merkitään myyntihinnastoon vain erämaaseuduissa.

Maaseudulla olevien asutus- ja kulutuskeskuksien paikalliskulutuksen pohjahinnan suuruus on arvioitava siinä mielessä, että hinnan puolesta voidaan saada näihin paikkoihin polttopuita. Jos polttopuita tuodaan kauempaa esim. 20 km etäisyydeltä jollekin rautatieasemalle ja kirkonkylä on ajotien varressa esim. 5 km etäisyydellä, ei rautatieaseman ja kirkonkylän hinnanero tällöin voi olla kuljetuskustannusasteikon alkupään mukaan 27 mk , vaan loppupään mukaan $5 \times \frac{27}{60} = 2.25 \text{ mk}$, jotta polttopuiden kuljetusta kannattaisi tähän kohtaan pysähdyttää. Paikalliskulutuksen pohjahintaa ei ole katsottava siinä suhteessa perushinnan luontoiseksi, että sen mukaan määrättäisiin kaikki pohjahinnat ajotien varressa. Yli paikallistarpeen oleva polttopuumäärä tulee aina hinnoitettavaksi yleisenä pohjahintana.

Tässä yhteydessä on syytä huomauttaa, että halkokauppias, joka toimii jossakin kulutuskeskuksessa ja jolla on halkovarastoja myös maaseudun eri kunnissa, ei saa niitä hinnoittaa toimintapaikkansa varastohintojen mukaan ja lisäksi vielä laskuttaa kuljetuskustannuksia maaseudun varastopaikoista määräpaikkaan, vaan määräytyy tienvarsivarastojen pohjahinta aina halkojen sijaitsemiskunnan myyntihinnaston mukaan.

Asema-asutuksien paikalliskulutuksen pohjahinta on määrättävä halkojen saanti-mahdollisuuksia silmällä pitäen joko samaksi kuin maitse tuotujen halkojen hinta rautatien kuormausalueella tai korkeintaan perushinnan suuruiseksi. Vesistöjen rantakyläen paikalliskulutuksen pohjahintana voitaneen yleensä pitää koivuhalkojen pohjahintaa laivauspaikoissa.

Milloin samassa kunnassa on huomattavan suuria kulutuskeskuksia varsinaisen maaseudun ohella, on tällöin tehtävä kaksi

myyntihinnastoa A ja B. Varsinkin on näin meneteltävä kaupunkeihin liittyvien maalaiskuntien esikaupunkiasutuksiin nähden, joita varten on vahvistettava suunnilleen samanlainen myyntihinnasto kuin mikä on voimassa itse kaupungissa.

Perushinnat ja pohjahinnat tarkoittavat kuivan polttopuun hintaa. Tuoreiden halkojen hinta on muunnettava kuivien halkojen hintoja vastaavaksi. Useat kansanhuoltolautakunnat ovat ehdottaneet tuoreiden halkojen hinnat 5 mk alemmiksi kuin kuivien halkojen hinta.

Mikäli metsänhoitoyhdistykset toimivat polttopuiden hankinnassa, on heille mahdollisesti tulevan palkkion tilitys metsänhoitoyhdistyksen ja metsänomistajan välinen asia. Tällaista toimituspalkkiota ei saa lisätä perus- tai pohjahintaan.

Puolustusvoimien käyttöön otettujen kuljetusautojen (auto ja ajuri) jakelujopalkkiona veloitetaan kaupungeissa, kaupaloissa ja taajaväkisissä yhdyskunnissa: matkan ollessa 1 km ja lyhempi 8 mk pino- m^3 :ltä ja lisäksi m^3 kohden 1 mk jokaiselta ylittävältä (kuorma-) kilometriltä tai sen osalta. Maaseudun asutuskeskustan alueella tapahtuvista kuljetuksista veloitetaan m^3 kohden: alle 1 km kuljetusmatkoilta 7 mk , $1-3 \text{ km}$ 8 mk ja yli 3 km 9 mk .

Hevosajopalkkioksi voidaan määrätä 12 mk ensimmäiseltä km :ltä ynnä seuraavilta 3 mk .

Valtioneuvoston 5 § 2 mom. mainittu hankintapalkkio saadaan periä vain siinä mainituissa tapauksissa. Jos joku esim. toimittaa halkoja rautatien kuormausalueelle, saa hän luovutuksessa periä hankintapalkkion ja kun joku ostettuaan halot myy ne rautatievaunuun kuormattuna, saa hän periä perushinnan ynnä saman hankintapalkkion, joka siis siirtyy seuraavan vastaanottajan maksettavaksi. Jos jälkimmäinen ostaja kuljetuttaa halot johonkin kaupunkiin ja myy ne siellä vapaasti vaunussa,

saa hän periä asianomaisessa kaupungissa voimassa olevan hankintapalkkion ja perushinnan.

Polttopuiden kantorahan laskemista koskevana selvityksenä mainittakoon, että valtioneuvoston päätöksen mukaisesti on kantarahalaskelman perusteeksi otettava sanotusta päätöksestä tahi kuntia varten vahvistetuista myyntihinnastoista ilmenevä perus- tai pohjahinta siinä paikassa, jonne halot ajetaan hevosella metsästä — joko kulutettaviksi tai edelleen kuljetettaviksi. Tästä pohjahinnasta on vähennettävä asianomaisessa metsässä kysymykseen tulevat hakkuu- ja työnjohtokustannukset, hevosajo-, ajotie- ja työnjohtokustannukset sekä

rahoitus- ja yleiskustannukset. On pidettävä jyrkästi kiinni siitä, että halkojen täytyy tulla hankituksi valtioneuvoston päätöksessä edellytettyihin ylimmäishintoihin, joten laskelmat on tehtävä sen mukaisesti eikä millään muilla perusteilla.

Valtioneuvoston hintapäätöksen 9 §:ssä mainitun, valtion varoista korvattavan sanomalehti-ilmoituksen koko saa olla noin 55 mm, joten se tulee sisältämään vain ilmoituksen siitä, että myyntihinnasto on nähtävänä kansanhuoltolautakunnan toimistossa. Kansanhuoltoministeriölle lähetettävän laskun ohkeen on liitettävä asianomaisen ilmoituslehden numero.

v. t. Osastopäällikkö *Esko Hellén.*

Toimistopäällikkö *M. J. Kallio.*

(Malli)

Polttopuiden myyntihinnasto pinokuutiometriltä.

----- kunnassa.

Sisältää koivuhalkojen ylimmät hinnat pinokuutiometriltä. Havupuu halkojen hinta on 10 mk, I lk. sekahalkojen 20 mk ja II lk sekahalkojen 35 mk alempi kuin koivuhalkojen hinta. Muiden polttoaineiden hinnat ovat koivuhalkojen hintoja alemmat seuraavasti:

Perushinta tarkoittaa luovutushinnan laskemisen perusteeksi määrättyä ylintä hintaa rautatievaunussa tahi perushintapaikassa proomusta kuljetusneuvon kuormattuna tahi tänne paikallista kulutusta varten maitse tuodussa kuormassa.

Rautatien liikennepaikka	Perushinta mk	Kuormausalueella maitse tuotuna, proomusta laiturille nostettuna mk	Proomussa vesitse tuotuna mk

Koivuhalkojen ylimmät, pohjahinnoiksi nimitetyt hinnat muualla kuin perushintapaikoissa, nimittäin ajoteiden varressa kunnan rajoilla, tärkeimmissä teiden risteyksissä ja kyläpaikoissa, samoin laivauspaikoissa:

Näiden hintojen laskemisessa huomioitavia kustannuksia: 1. Rautatien varasto-alueelta vaunuun kuormaus 5 mk. 2. Muualla rautatien varrelle tuotujen halkojen kuormaus 10 mk. 3. Auton kuormaus- ja purkamiskustannus 5 mk. 4. Proomusta kuljetusneuvon purkaus 8 mk. 5. Autonkuljetukseen liittyviä ajovarasto-, tie-, mittatappio- y. m. kustannuksia 10: —.

Polttopuiden pohjahinta eri paikoissa autotien varressa saadaan siten, että kuljetuksen määräpaikkana kysymykseen tulevan perushintapaikan perushinnasta vähennetään m³ kohden edellä olevista kustannuseristä 1, 3 ja 5, eli 20 mk, sekä lisäksi autoajosta (auto ja ajuri)

matkan ollessa	m ³ kohden	lisäkilometriä kohden m ³ :ltä	Rautateitse edelleen kuljetuksen ollessa mahdollista on perushinnasta vähen- nettävä yhteensä
enintään 5 km	7: —	1: —	27: — ynnä 1: — km
10 »	12: —	—: 80	32: — » —: 80 »
15 »	16: —	—: 80	36: — » —: 80 »
20 »	20: —	—: 60	40: — » —: 60 »
25 »	23: —	—: 60	43: — » —: 60 »
30 »	26: —	—: 50	46: — » —: 50 »

jolloin jäännös on noudatettavaksi määrätty pohjahinta asianomaisessa paikassa ajotien varressa. Laivaus- ja muuhun paikkaan, josta rautateitse edelleen kuljetus ei voi tulla kysymykseen, on vähennysmäärä 5 mk pienempi.

Edellä olevan perusteella on koivuhalkojen pohjahinta:

Luetteloon merkityt hinnat ovat korkeimmat kysymykseen tulevat pohjahinnat. Jos ne kuljetus- ja muut kustannukset, jotka perushintapaikkaan toimittamisesta kulloinkin aiheutuisivat, ovat korkeammat kuin laskelmassa on edellytetty, on pohjahinta vastaavasti alempi. (Kansanhuoltolautakunnan on tarpeen vaatiessa tarkistettava kustannusten määrä sekä ilmoitettava siitä kansanhuoltoministeriölle korjauksen tekemistä varten.)

Hankintapalkkio luovutettaessa halkoja rautatien maaseutuliikennepaikassa tai asemakaavoitetulle alueelle kuljetusneuvossa välittäjän vastaanotettavaksi toimitettuna, niin myös maaseudun asutuskeskuksessa olevasta halkovarastosta paikalliseen kulutukseen myytäessä .....

Katkomis- ja pilkkomispalkkio yhteensä .....

Kotiinajettuna myytyjen halkojen ajopalkkio kotiinajomatkaan sattuvassa paikassa ajotien varressa määrätyn tai laskettavan korkeimman hinnan lisäksi .....

Maaseudun asutuskeskuksissa noudatettavaksi määrätty kuljetustoimiston jakelupalkkio seuraavasti: varastosta alle 1 km. .... 1—3 km ..... ja yli 3 km ..... Korvaus halkojen omistajan huolehdittavasta auton kuormauksesta km ..... Korvaus halkojen omistajan huolehdittavasta auton kuormauksesta ja purkamisesta:

Polttopuiden myyntihinta kuutiometriltä saadaan poimimalla hinnastosta kulloinkin kysymykseen tulevat hinta- ja kustannuserät ja laskemalla ne yhteen.

Myyntihinnasto vahvistettu kansanhuoltoministeriössä .....kuun .....päivänä 1942.

Osastopäällikkö .....

Toimistopäällikkö .....

(Malli)

Polttopuiden myyntihinnasto pinokuutiometrilta.

Kaupungit, kauppalat, ja muut niihin verrattavat suuret asutuskeskukset.

Paikka, (vyöhyke tai paikkakunnan muu osa), jossa hin- nasto on voimassa;	kolvu-	havu- puu	I lk.	II lk.	muut polttopuut		
			seka-				
			h a l o t				
Perushinta: 1) rautatievaunussa, 2) aluksesta kuljetus- neuvoon kuermattuna tai 3) paikalliskulutusta var- ten asemakaava-alueen rajalle maitse tuodussa kuor- massa							
Maitse tuotujen polttopuiden pohjahinta raiteen vie- ressä tai aluksesta laiturille nostettuna							
Rautateitse tuotujen polttopuiden pohjahinta raiteen vieressä, tässä luovutettuna							
Polttopuiden pohjahinta vapaasti aluksessa							

Polttopuiden myyjän hankintakulujen korvaus .....

Varastoimispalkkio: a) varastosta luovutettaessa, lisäyksenä perushintaan .....

tai b) kaikista kuluttajille toimitetuista polttopuista .....

	2 osaan	3 osaan	4 osaan	5 osaan
Katkomispalkkio				
Katkomis- ja pilkkomispalkkio				

Kotiinajettuina myytyjen polttopuiden myyjälle suoritet-tava ajopalkkio. (Lisäys perushintaan, samoin kuin pilkko-miskulut, milloin ne tulevat kysymykseen.)	Keskiajo-matka km	Ajomaksu täydeltä auto-kuormalta	Asemakaava-alueella tapahtunut auton		Täydeltä hevosajo-kuormalta (2 m ³ +)
			kuormaus	purkaus	
-----			markkaa kuutiometrilta		

Keskiajomatkaa kaksi kertaa pitemmältä ajomatkalta saadaan velottaa kuljetustoimiston yleinen jakeluaajopalkkio (auto ja ajuri) matkan mukaan luovutuspaikasta määräpaikkaan: .....

Korvaus halkojen omistajan huolehdittavasta auton kuormauksesta ja purkamisesta, milloin se ei sisälly kuljetusmaksuun .....

Vajaiden kuormien kuljetuksesta lasketaan 40 % korotus pinokuutiometriltä. Kuljetuspalkka on kuitenkin enintään täyden kuorman maksu. Hevosajossa lasketaan kuorman olevan vähintään yhden kuutiometrin suuruinen.

Polttopuiden myyntihinta kuutiometriltä saadaan poimimalla taulukosta kulloinkin kysymykseen tulevat hinta- ja kustannuserät ja laskemalla ne yhteen.

Myyntihinnasto vahvistettu kansanhuoltoministeriössä ..... p:nä ..... kuuta 1942.

Osastopäällikkö .....

Toimistopäällikkö .....